

TREASURY JAARPLAN 2025 en de voorbereiding richting de begroting 2026

Bestuurlijke inleiding

De treasury commissie bereidt besluiten voor het college voor met betrekking tot de financiering van gemeentelijke activiteiten. Voor 2025 worden er geen nieuwe besluiten van het college gevraagd, en het document bevat een uitgebreide inleiding die ook vooruitkijkt naar de kadernota voor 2026 .

Op 15 april 2025 is in de staf met het college het treasuryplan 2025 op hoofdlijnen besproken ter voorbereiding op de kadernota 2026. In de staf zijn een aantal afspraken ter voorbereiding op vaststelling van het plan toegelicht en zijn een tweetal toezeggingen gedaan.

Afspraken staf 15 april 2025:

- Voor 2025 geen nieuwe externe financieringen aan te trekken;
- De rekenrente voor investeringen in de kadernota vast te stellen op 2.5% (reeds verwerkt in de kadernota);

Toezegging aan het college 15 april 2025:

- Ter voorbereiding op de begroting 2026 wordt een afwegingskader gemaakt voor het aantrekken van externe financiering 2026-2030 waarbij de gedachten uitgaan om meerjarig de financiering vast te leggen;
- In de begroting 2026 komt een paragraaf en besluit met daarin een voorstel aan de gemeenteraad om begin 2026 externe financiering aan te trekken ter financiering van de meerjarenbegroting 2026-2029;

Bestuurlijke samenvatting van dit document

Terugblik op 2024

In 2024 was het doel om geen nieuwe financiering aan te trekken, met een renteomslagpercentage van 1%. Alkmaar had eind 2024 een uitstaande lening van € 345 miljoen.

Lopende Begroting 2025

De investeringskredieten voor 2025 zijn vastgesteld volgens de financiële verordening, met een verwachte kasstroom van € 57 miljoen aan uitgaande kasstromen. De gemeente mag tot € 42,2 miljoen kortlopend financieren, en het voorstel is om hiervan gebruik te maken .

Voorstellen aan het College

Er wordt gevraagd om geen nieuwe leningen aan te gaan voor (her)financiering in 2025 en om expliciet aan te geven hoeveel financiering nodig is voor de meerjaren-investeringsplanning 2026-2032.

Renteverwachtingen

De rente is onvoorspelbaar, en het is verwacht dat de rente aan het einde van de collegeperiode zal stijgen naar 2,5%. Het advies is om investeringsaanvragen 2026-2032 met een rente van 2,5% door te rekenen.

Begroting 2026 en volgende jaren

De gemeente streeft ernaar om investeringskredieten zichtbaar te maken en past balansfinanciering toe. Er is een meerjaren-investeringsbegroting van 15 jaar afgesproken met de gemeenteraad.

Financieringsbeleid

De gemeente hanteert een systeem van integrale financiering, waarbij alle rentebaten en -lasten aan de taakvelden worden toegerekend. Het renteomslagpercentage voor 2025 bedraagt 1%. We gaan in de planning uit dat deze in 2029 2.5% bedraagt.

Kredietrisicobeheer

Het kredietrisicobeheer richt zich op de kredietwaardigheid van door de gemeente verstrekte of gegarandeerde leningen. Er zijn garanties voor onder andere NWZ en AZ.

Bijlagen

Bijlagen bevatten liquiditeitsprognoses, renteomslagverwachtingen en een overzicht van de leningportefeuille, inclusief rentekosten bij verschillende percentages .

Terugkijken, het heden en vooruitkijkend naar volgende jaren zoals besproken in de staf van 15 april 2025

Terugkijkend naar 2024:

De kern inhoudelijk van het treasury jaarplan 2024 was om geen nieuwe financiering aan te trekken. Het renteomslagpercentage blijft 1%. Het treasury jaarplan 2024 is conform planning en genomen besluiten gerealiseerd met uitzondering op een aanvullende storting in het fonds voor startersleningen. Deze extra storting van € 4 miljoen is gerapporteerd aan de gemeenteraad in de tweede bestuursrapportage 2024.

Eind 2024 heeft Alkmaar voor een bedrag van € 345 miljoen aan leningen uitstaan. Bijlage 2 geeft inzicht in de leningportefeuille 2024-2032 op basis van de huidige MIP zoals vastgesteld bij de begroting 2025.

Lopende begroting 2025:

In de begroting 2025 zijn de investeringskredieten voor de jaarschijf 2025 vastgesteld conform de financiële verordening 212. In de liquiditeitsraming 2025 is aangegeven dat het realiseren van deze investeringsagenda € 52 miljoen aan uitgaande kasstromen vraagt in 2025.

In het Treasury-jaarplan is aangegeven dat de gemeente tot een bedrag aan 42.8 miljoen nog kortlopend mag financieren. Zie blz 8 Kasgeldlimiet. Het voorstel is hiervan gebruik te maken.

In eerdere treasury plannen 2022-2024 is aangegeven dat renteomslag voor de hele collegeperiode 2023 – 2026 blijft 1 %. Dat is ongewijzigd.

Wij constateren dat er veel vragen zijn over de rente in de komende jaren. Hier hebben we ambtelijk in de staf een uitleg gegeven.

In dit plan en de doorrekening bijlage 2 wordt inzicht gegeven hoe de omslagrente zich waarschijnlijk gaat bewegen in de komende jaren op basis van de huidige MIP 2025-2032 en de verwachting dat de gemeente na vaststelling van de programmabegroting de MIP van financiering gaat voorzien.

In deze prognose stijgt de omslagrente uiteindelijk naar minimaal 2.5% in 2029. Het advies is om alle investeringsaanvragen, die individuele dekking vragen, omdat niet gewacht kan worden op vaststelling van de investeringskredieten in de Programmabegroting 2026 – deze met een omslagrente van 2.5% door te rekenen.

Ontwikkelingen ter voorbereiding op de kadernota 2026 en begroting 2026

Het proces en het budgetrecht van de raad. De noodzaak om investeringskredieten zichtbaar te maken.

In de verordening 212 is in artikel 6 een passage opgenomen over de autorisatie van de begroting en investeringskredieten. In artikel 6 lid 1 en 2 staat de wijze waarop exploitatiebudgetten in de begroting en investeringskredieten bij het vaststellen van de programmabegroting worden vastgesteld. En in artikel 6 lid 3 staat expliciet de wijze waarop afzonderlijke investeringsbesluiten / kredieten kunnen worden voorgelegd door het college aan de gemeenteraad. *Voor een investering waarvan het investeringskrediet niet met het vaststellen van de begroting is geautoriseerd, legt het college voorafgaand aan het aangaan van verplichtingen een investeringsvoorstel met een voorstel voor het vaststellen van een investeringskrediet aan de raad voor.*

Alkmaar past “balansfinanciering” (ook wel integrale financiering genoemd) toe. Dat wil zeggen dat op basis van de geprognosticeerde balansen in de komende jaren gekeken wordt hoeveel financiering de gemeente in het totaal moet aantrekken en de samenhangende rentekosten worden via de zogenaamde omslagrente dan verdeeld over alle bestaande investeringen en nieuwe

investeringsactiviteiten. Dit betekent dat alle portefeuillehouders eerst alle investeringen ongeacht het karakter eerst aanmelden voor het meerjaren- investeringsoverzicht.

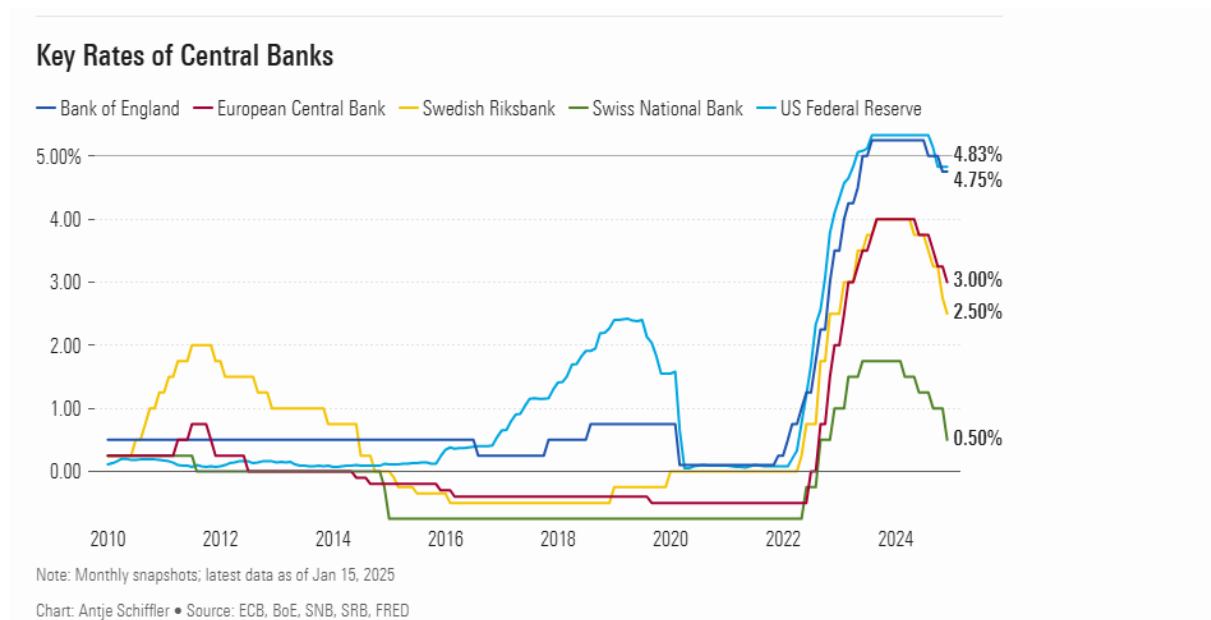
De afspraak met de gemeenteraad is om een meerjaren-investeringsbegroting voor 15 jaar aan en bij te houden. Dit laatste staat in de visie op de financiële positie uit 2020.

Pas nadat investeringskredieten zijn gevoteerd bepaalt het college de uitvoeringsorganisatie die de investering gaat realiseren. Moet dit anders, dan is het advies aan het College van B&W om eerst de financiële verordening 212 aan te passen.

Begin 2025 was de verwachting dat de ECB de beleidsrente in stappen gaat verlagen naar 1.75% en dat de gemeente dan rond de 2.5% kan financieren en herfinancieren. Dat percentage is dan ook meegenomen in de raming van de kadernota 2026.

De wereld is niet stabiel. De laatste 30 dagen heeft Trump de wereldhandel op zijn kop gezet en we zien vanaf oktober 2024 de rente bij de BNG bank stijgen. Dit terwijl de rente van de ECB dalende is. Ook vandaag is de macro-economische ordening en bancaire wereld nog van slag. Door de vraagstukken op de defensiebegrotingen en de bereidheid om enorme bedragen te gaan lenen op de kapitaalmarkt is de rente niet stabiel. Het wenselijk om even te wachten met het nemen van beslissingen gezien de onrust.

Dit is gebaseerd op de onderstaande gegevens en verwachtingen:

Rentevisie gecommuniceerd 15 april 2025

In 2024 en begin 2025 daalt de rente. Het is de verwachting dat de Europese Centrale Bank (ECB) de rente verder laat dalen in 2025. De vraag is meer hoeveel de rente daalt, dan dat de rente gaat dalen.

Vanuit het beleid van de ECB leiden wij af dat de ECB de rente tot 1.75% - 2% wil laten dalen om vanuit dat punt te kunnen beoordelen of de economie in Europa verder moet worden gestimuleerd. Belangrijke aanname is daarbij wel dat een rente van 2% het mogelijk maakt om in Europa de inflatie te stabiliseren op maximaal 2%. De ECB beleidsrente is overigens niet hetzelfde als het rentetarief waartegen de gemeente bij de BNG kan lenen. De ECB beleidsrente is het tarief waartegen banken geld lenen van de ECB met een looptijd van een week. De gemeenten lenen doorgaans met een veel langere looptijd en betalen ook een renteopslag voor winstmarge en risico. De huidige rente (medio maart) bij de BNG voor een 20 jaars lening is op 15 april 2025 3,6% (zie bijlage 6). In onze rentevisie is de verwachting opgenomen dat de BNG rente op middellange termijn gaat dalen naar 2,5% in lijn met de lagere ECB beleidsrente.

Of de ECB beleidsrente zal dalen naar 2% (en nog lager) is ook afhankelijk van wat het effect is van het beleid van de nieuwe Amerikaanse president. Importheffingen voor goederen door de Verenigde Staten zal de economie in Europa afremmen. Als reactie hierop kan de ECB beslissen de rente verder te verlagen om de economie binnen Europa een positieve impuls te geven. Het is niet uit te sluiten dat de rente dan in 2026 onder de 1.5% gaat uit komen. Dit laatste is dan weer afhankelijk van de inflatie. Het lijkt er op dat het uitstellen van financieringsbeslissingen naar het einde van het jaar 2025 of eerste helft 2026 een verstandig besluit is. De ECB kan de economie stimuleren, door de rente te verlagen.

Een handelsoorlog heeft negatieve gevolgen voor de ontwikkeling van de economie, een lagere ontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product (BBP) in Nederland en dat geeft vervolgens een "lagere" algemene uitkering gemeentefonds voor de gemeenten. Dat is de ander kant van de medaille. Gemeenten gaan het waarschijnlijk wel voelen in de inkomsten.

Meerjaren-investeringsplanning 2026-2032

Uit de begroting 2025 blijkt dat voor de begrotingsjaren 2026 tot en met 2032 een toename van investeringen wordt verwacht. De investeringen verdubbelen en liggen structureel boven het historisch gemiddelde van € 25 miljoen per jaar wat Alkmaar de laatste vier aan investeringen plant en uitvoert investeert.

Zoals aangegeven in de begroting 2025 daalt de solvabiliteit van de gemeente met deze investeringsportefeuille structureel onder de 20%. Dit komt enerzijds door het (nog) niet structureel oplossen van de jaren 2026-2029, ook wel "de Ravijn jaren" genoemd, en anderzijds door de aanzienlijke groei van het vreemd vermogen als gevolg van de financiering van de meerjaren-investeringen.

Het vastgestelde meerjaren-investeringsprogramma tot 2032 (exclusief Wielerpaleis en cultuurvoorzieningen) bedraagt circa € 440 miljoen en de herfinancieringsverplichtingen vanuit de leningportefeuille zijn circa € 140 miljoen. Samen bedraagt dit circa € 580 miljoen (€ 80 miljoen per jaar).

De hoogte van de vergoeding voor externe financiering (de rente) is een onzekerheid voor de komende jaren. Gaat de bancaire rente weer richting de 1% of blijft de rente op het huidige niveau van 3% of zelfs meer. Gegeven de hoge investeringsbehoefte en herfinancieringsverplichtingen is het goed om de gemeenteraad te gaan voorbereiden en voor te lichten hoe het college haar beslissingen gaat nemen op een toekomstig moment. Alvorens dat toe doen is het advies om eerst de visie op de financiële positie van Alkmaar te actualiseren en een uitspraak te doen hoeveel Alkmaar in de komende zeven jaar moet sparen om de solvabiliteit boven de 20% te houden. Een andere keuze kan zijn om de investeringen te gaan beperken (investeringsplafond toewijzen).

Visie op de financiële positie

In het najaar van 2020 is de nota "visie op de financiële positie" door de gemeenteraad vastgesteld. Hierin is de volgende visie op de financiële positie opgenomen: De gemeente Alkmaar wil samen met de particuliere sector blijven investeren in de ontwikkeling van de stad. Daarbij wil Alkmaar grip houden op de schuldpositie en streeft er naar om een toename van het investeringsniveau te financieren met eigen middelen. Ingezet wordt dan op een groei van het eigen vermogen in plaats van het vreemde vermogen. In de nota staat dat gestreefd wordt om a. de Schuldquote onder de 130% te houden; b. de Solvabiliteit boven de 20% te houden en de Algemene Reserve ratio boven de 5% te houden.

Verder is gesteld dat: Indien de grenzen van deze indicatoren dreigen te worden overschreden, worden maatregelen genomen om deze indicatoren weer op het gewenste niveau te krijgen. Bij een constante schuldquote is er ruimte voor bijna € 20 miljoen aan gerealiseerde investeringen. Indien er een extra intensief investeringsprogramma nodig is, wordt gezocht naar mogelijkheden om dit binnen de bestaande streefwaarden te doen.

De minimale solvabiliteit zoals nu afgesproken tussen de gemeenteraad en het college is 20% (de huidige stand eind 2023 is 26,4%). In de programmabegroting 2025 is zichtbaar dat de solvabiliteit (zonder ravijn) daalt naar 15% in 2028. In de jaren daarna zakt de solvabiliteit nog verder weg.

De hogere kapitaallasten voor het reeds geplande deel van de investeringen en herfinanciering van de langlopende leningen zijn doorgerekend in de meerjarenbegroting/kadernota 2026 – 2032 met een rente van 2.5%. rente en uiteindelijk een omslagrente van 2.5% in 2032. Het is aan dit college om hier de voorbereidingen voor te treffen. Ter voorbereiding hierop is het wenselijk om in de meerjarenbegroting 2026-2030 een hoger budget aan rentelasten op te nemen en na vaststelling van de begroting 2026 hierop ook daadwerkelijk lening overeenkomsten af te sluiten.

Bijlage 3 geeft inzicht hoeveelheid financiering en een doorrekening van de rentelasten tegen 2%, 2,5%, 3%, 3.5% en 4% rente op basis van het vastgestelde MIP in de begroting 2025.

De stellers van deze nota geven aan dat het financiële beleid van Alkmaar indicatief vraagt om tenminste € 6-8 miljoen per jaar te sparen naast dat het verstandig is om jaarrekeningresultaten als extra buffer in de AR toe te voegen. Alkmaar zal om een gezonde financiële positie te behouden actief (spaar) beleid moeten (gaan) afspreken en een vast bedrag ramen ten behoeve van het versterken van de reserves en deze ieder jaar dan daadwerkelijk ieder jaar toevoegen aan de algemene reserve bovenop de afspraak dat jaarrekeningresultaten worden toegevoegd aan de AR.

Strategie contracteren van een nieuwe lening portefeuille

Alkmaar financiert wat echt nodig is en pas wanneer de rente op enig moment daalt en op een acceptabel laag niveau is, trek je het geld voor een langlopende tijd aan. Dit is dan ook de reden dat we ambtelijke uitdragen dat iedereen die investeringen wil doen, moet rekenen met een rekenrente van 2,5%.

Niet iedereen heeft beelden bij het financieren van de investeringsagenda en het periodiek herfinancieren van de leningportefeuille.

In de staf van 15 april 2025 is uitleg gegeven hoe initieel het afwegingskader eruit ziet. Doel is voor een langere tijd de benodigde leningen aantrekken? Dat kan bijvoorbeeld door een aantal jaren vooruit de contracten te sluiten indien de rente een acceptabele (lage) stand heeft met een zogenaamd Lineaire Forward transactie. Lineair forwards transactie maakt het mogelijk om op een bepaalde datum geldleningen vast te leggen die in later jaren 2026, 2027, 2028 dan worden opgenomen. Door deze contractueel vast te leggen tegen een vast rentepercentage voor een looptijd van 10, 20, 25, 40 of 50 jaar weet het college en de gemeenteraad voor de lange termijn wat de financieringskosten worden en kan zij deze ook met grote zekerheid gaan ramen in de meerjarenbegroting en toerekenen aan iedere investering die dan (mits de afschrijvingen ook zijn meegenomen) binnen de begroting voor het onderdeel kapitaallasten gedekt zijn. Dat geeft rust. Dit heeft Alkmaar in september 2021 ook gedaan.

Deze methodiek geeft de gemeente voor een langere periode zekerheid te kunnen beschikken over voldoende financiële middelen om haar investeringsagenda uit te kunnen voeren en ook hard de renteverplichtingen in haar begrotingen op te nemen. Bij het bepalen van het bedrag speelt de realisatiekracht een rol. Voorlopig gaan we uit van 60% realiseren in het eerste investeringsjaar en twee keer 20% in de volgende twee jaren. Na het aangaan van deze verplichtingen kan met grote zekerheid de rekenrente / omslagrente voor de begrotingen 2026 – 2032 worden bepaald. Tot dat moment houden we voorzichtigheidshalve rekening met 2.5% rekenrente voor het aantrekken van financiering.

1. Het treasury jaarplan voor 2025 (en volgende jaren) verder uitgewerkt en gedocumenteerd

In het treasury jaarplan 2025 zal eerst worden ingegaan op de ontwikkeling van de financieringsbehoefte waarbij onder andere de liquiditeitenplanning aan bod komt. Daarna vindt een nadere analyse plaats van de renterisico's onderverdeeld in renterisico's ten aanzien van de leningenportefeuille en renterisico's uit de financieringsbehoefte. Vervolgens wordt ingegaan op de verwachte geld- en kapitaalmarkttransacties en de rentevisie (van de ECB). Afsluitend wordt kort ingegaan op de verstrekte garantstellingen.

2. Ontwikkeling financieringsbehoefte

De kasstromen van de liquiditeitenplanning (zie bijlage 1) worden onderscheiden in zes hoofdgroepen:

1. kasstromen uit operationele activiteiten bedrijfsvoering
2. kasstromen uit operationele activiteiten uitvoering producten
3. kasstromen uit investeringsactiviteiten, investeringsplan en grote projecten
4. kasstromen uit de grondexploitaties
5. kasstromen uit financieringsactiviteiten.
6. overige kasstromen als grote incidentele verkoop onroerend goed

Om een juiste inschatting te maken van de benodigde financiering is als bijlage 1a toegevoegd de liquiditeitenplanning over het jaar 2025.

Het opstellen van een liquiditeitenplanning op basis van daadwerkelijke kasstromen heeft een aantal zaken ten doel:

1. financiering van het tekort (tegen zo laag mogelijke kosten);
2. toetsen aan de kasgeldlimiet.

Er zijn twee methoden voor het opstellen van een liquiditeitenplanning:

- De *directe* methode: weergave van operationele ontvangsten en uitgaven
- de *indirecte* methode: weergave van de kasstroom uit operationele activiteiten door vanuit een winstbegrip, het bedrijfsresultaat correcties toe te passen voor resultaatposten die geen operationele kasstroom met zich meebrengen en voor kasstromen die in de betreffende periode geen resultaatpost zijn. Voorbeelden van correcties: afschrijvingen, mutaties in voorzieningen, mutaties in werkkapitaal, boekwinst.

De liquiditeitenplanning is opgesteld vanuit de directe methode. Dat wil zeggen dat vanuit de verwachte uitgaven en inkomsten van de programmabegroting 2025, investeringsplanning en financiering alle cash in en cash out posten zijn opgenomen.

Er heeft dus een eliminatie plaatsgevonden van alle posten uit de programmabegroting 2025 welke NIET als cash in en cash out zijn te beschouwen, zoals afschrijvingen, interne verrekeningen, verrekeningen vanuit kostenplaatsen, etc.

De korte liquiditeitenplanning kent een planningshorizon van maximaal 1 jaar en heeft een kasstroomoverzicht op maandbasis.

2.1 Kasstroom uit operationele activiteiten bedrijfsvoering

Kasstromen uit operationele activiteiten zijn bijvoorbeeld betaling van personele lasten (€ 64,2 mln.), onderhoud bedrijfsgebouwen etc. De rente- en aflossingsverplichtingen worden gerekend tot de kasstromen uit financieringsactiviteiten.

De kasstromen uit operationele activiteiten bedrijfsvoering kunnen als redelijk zeker worden aangemerkt.

2.2 Kasstroom uit operationele activiteiten producten (excl. grondexploitatie)

Kasstromen uit operationele activiteiten, de producten zijn bijvoorbeeld betalingen voor onderhoud wegen, riolering, onderwijs, cultuur, economie, zorg, werk participatie en inkomen etc. en de ontvangsten zoals algemene uitkering, belastingen en leges.

De kasstroom in verband met operationele uitgaven producten wordt geraamd op € 394,2 mln. en de kasstroom in verband met operationele inkomsten producten op € 471,8 mln. (waarvan € 302,5 mln.

uitkering gemeentefonds). Daar waar sprake is van bevoorschotting of subsidiering per kwartaal is de kwartaalbetaling verwerkt in de planning (in plaats van per maand).

De kasstromen uit operationele activiteiten producten kunnen als redelijk zeker worden aangemerkt. De betaalde BTW in 2025 is per maand gesteld op € 2.5 mln. totaal € 30 mln. In de maand juni vindt de ontvangst plaats van de ingediende aangifte BCF over 2024 van naar schatting € 30 mln.

2.3 Kasstroom uit grondexploitatie / voorfinanciering op toekomstige grondexploitatie

De kasstromen uit de grondexploitatie uitgaven zijn geraamd op € 4,2 mln. en de inkomsten op € 4,9 mln.

2.4 Kasstroom uit investeringsactiviteiten

De doorgeschoven investeringsprojecten zijn ingerekend voor een totaal van € 17,8 mln. op basis van een inschatting. De uitvoering van de jaarschijf 2025 is gesteld op 60% van een totaal van € 53,0 mln. De ervaring leert dat een deel (ca. 40%) van de geraamde investeringen uit de jaarschijf van het betreffende jaar niet wordt uitgevoerd en/of wordt doorgeschoven naar volgende jaren.

2.5 Kasstroom uit financieringsactiviteiten

Onder kasstroom uit financieringsactiviteiten wordt verstaan de te betalen aflossing en rente van de opgenomen geldleningen. Ook de herfinanciering van bijvoorbeeld fixe leningen en terug betaling van kasgeldleningen valt hieronder. De totale kasstroom uit te betalen financieringsactiviteiten geldleningen 1 jaar en langer bedraagt voor rente € 4,4 mln. en voor aflossing € 21,4 mln.

2.6 Samenvatting financieringsbehoefte (zie ook bijlage 1)

De totale verwachte kasstroom voor 2025 op jaarbasis ziet er als volgt uit:

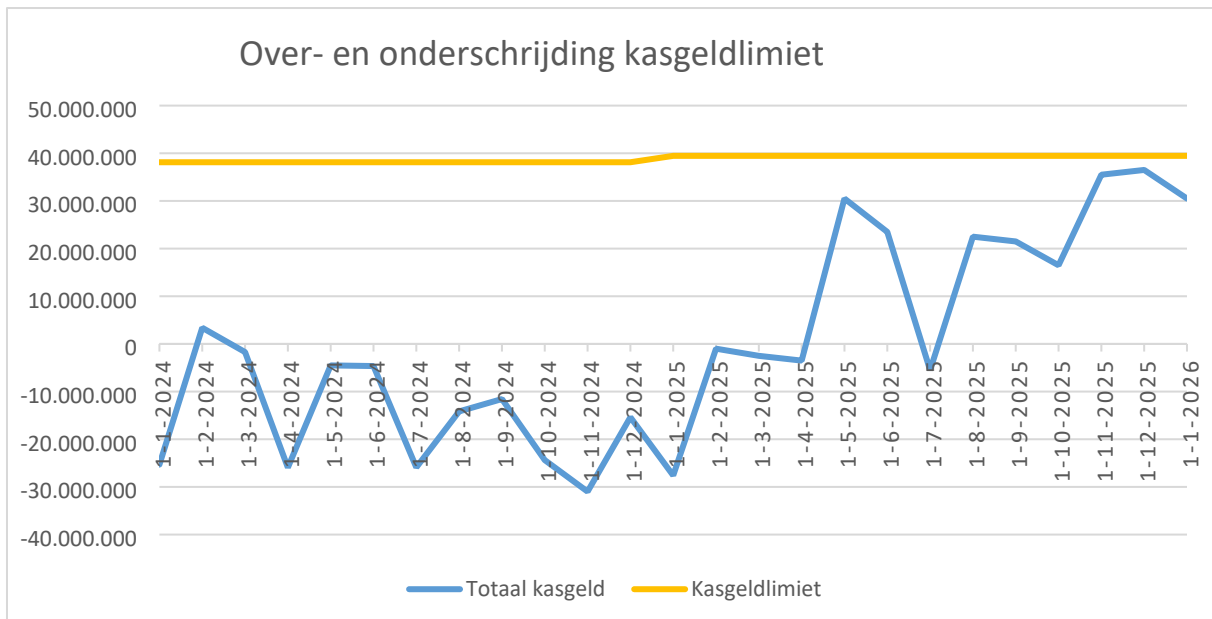
	<u>X € mln.</u>
2.1 uit operationele activiteiten bedrijfsvoering / kostenplaatsen	-64,2
2.2 uit operationele activiteiten producten excl. de grondexploitatie	85,1
2.3 uit grondexploitatie	0,7
2.4 uit investeringsactiviteiten	-53,6
2.5 uit financieringsactiviteiten langlopende geldleningen	-25,9
Per saldo financieringstekort op jaarbasis	-57,9

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft de toelaatbare omvang van de netto vlottende schuld aan en dient derhalve om het renterisico op de korte termijn te beheersen. Juist voor de korte termijn geldt dat de renterisico's aanzienlijk kunnen zijn, gezien de mogelijke fluctuaties op de geldmarkt. Onder de vlottende schuld vallen alle financieringen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar. De limiet bedraagt een bij ministeriele regeling vastgesteld percentage van de begrote gemeentelijke uitgaven. Voor 2025 is de kasgeldlimiet bepaald op 8,5% van het uitgavetotaal van de begroting. Het begrotingstotaal 2025 bedraagt € 497 mln. waarmee de kasgeldlimiet uitkomt op € 42,2 mln.

Elk kwartaal dient de stand van de netto vlottende schuld van de gemeente te worden getoetst aan de kasgeldlimiet. Om te beoordelen of de kasgeldlimiet in een bepaald kwartaal overschreden wordt, wordt gekeken naar het gemiddelde van de drie peildatum per kwartaal (iedere eerste van de maand). De kasgeldlimiet mag maximaal twee opeenvolgende kwartalen overschreden worden. Bij een dreigende langere overschrijding van de kasgeldlimiet dient tot consolidatie van de vlottende schuld te worden overgaan en dienen derhalve langlopende financieringsmiddelen te worden aangetrokken. Ter voorkoming van een eventuele dreigende overschrijding van de kasgeldlimiet, wordt maandelijks de stand van de vlottende schuld gemonitord en getoetst aan de kasgeldlimiet.

Onderstaand een grafiek van het verloop van de hoeveelheid kasgeld ten opzichte van de kasgeldlimiet in het jaar 2024 en een prognose voor het jaar 2025:

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het is een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Het kengetal dat in de BBV wordt gehanteerd, is gebaseerd op de VNG-norm die we eerder al hanteerden in de begroting. Daarvoor zijn door de VNG ook normen opgesteld. Tussen de 100% en 130% moet de gemeente "oplekken", bij meer dan 130% geeft de VNG-norm aan dat ingrijpen wenselijk is. De schuldquote voor de begroting 2025 komt uit op 84,6%.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Het betreft hier de netto schuldquote, gecorrigeerd voor de verstrekte leningen. Deze worden niet meegerekend in het kengetal Netto schuldquote. Dit wordt gedaan omdat er bij verstrekte leningen een onzekerheid bestaat over het terugbetalen van deze leningen. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekent voor de schuldenlast. De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen bedraagt voor de begroting 2025 81,4%.

3 Analyse van de renterisico's

3.1 leningenportefeuille (o/g)

De leningenportefeuille van de gemeente bestaat uit de volgende type leningen; annuïteit, lineair en fixe. Fixe leningen worden gekenmerkt door een aflossing ineens aan het einde van de looptijd en zijn de standaard interbancaire lening vorm.

De samenstelling van de leningenportefeuille ziet er per 1 januari 2025 en 31 december 2025 als volgt uit:

<i>Mutaties in de leningen</i>	<i>Bedrag in miljoen euro's</i>
Stand opgenomen geldleningen per 1-1-2025	345,8
Aflossingen 2025 op leningen langer dan een jaar	- 21,4
Aflossingen op leningen van precies één jaar	
Stand opgenomen geldleningen per 31-12-2025	324,4
Aan te trekken lening in 2025 langer dan een jaar	
Verwachte stand langlopende geldleningen per 31-12-2025	324,4

3.2 Renterisico's op leningenportefeuille

De renterisico's op de portefeuille betreffen voornamelijk de renterisico's die worden gelopen bij herfinanciering van af te lossen geldleningen en bij renteherzieningsmomenten. Indien op bepaalde momenten grote bedragen aan aflossingen moeten worden gefinancierd, worden er op die momenten renterisico's gelopen. Immers indien de herfinancieringsrente hoger is dan de rente op de afgeloste geldlening betekent dit aantasting van budgettaire ruimte.

Deze renterisico's dienen in samenhang te worden gezien met de renterisico's uit de liquiditeitenplanning (zie hierna). De renterisico's op de portefeuille kunnen goed in beeld worden gebracht aangezien de onderliggende kasstromen uit financieringsactiviteiten zeker zijn. Dit in tegenstelling tot de renterisico's uit de liquiditeitenplanning waarbij de kasstromen uit operationele activiteiten en investeringsactiviteiten minder zeker zijn.

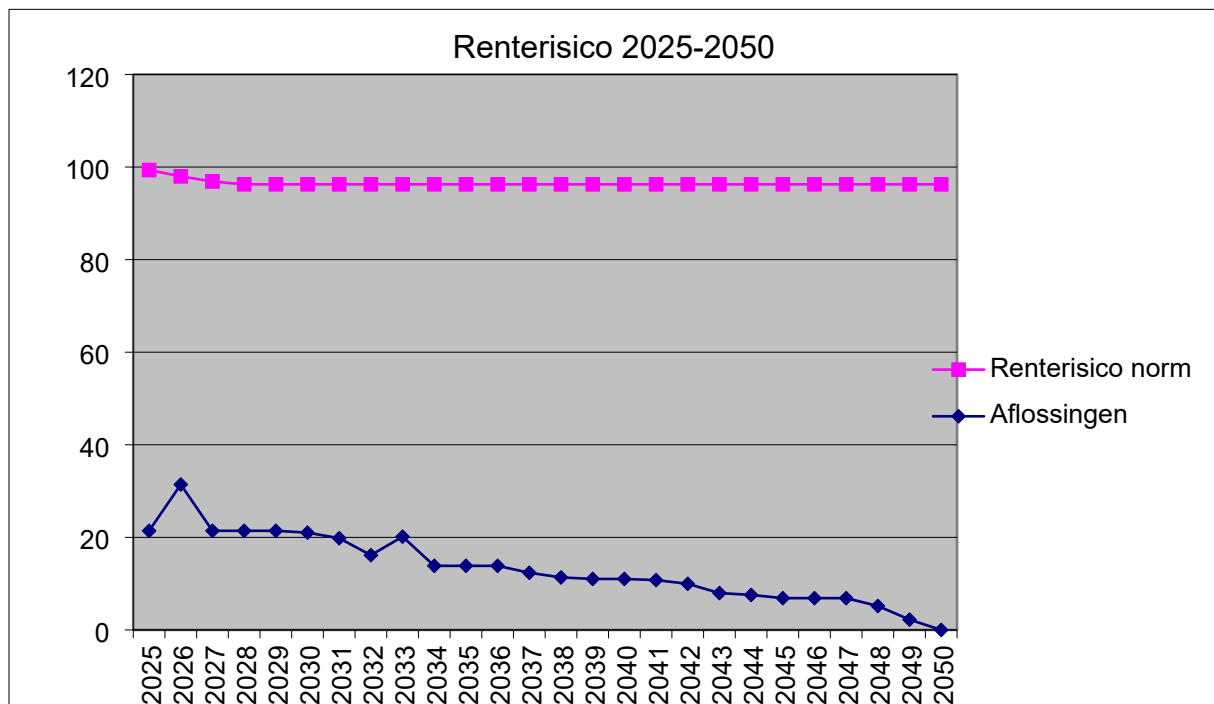
De gemiddelde rente van alle leningen van 1 jaar en langer over het jaar 2025 zal uitkomen op 1,3 %. In 2026 gaat dit percentage naar verwachting oplopen naar 1,4%.

3.3 Derivaten

Er zijn geen plannen om derivaatcontracten af te sluiten. Het afsluiten van derivaten vraagt een raadsbesluit.

3.4 Renterisiconorm

De renterisico's op de langlopende financieringsmiddelen wordt ingekaderd door de renterisiconorm en geeft daarmee aan of sprake is van een evenwichtige opbouw van de leningenportefeuille. Jaarlijks mogen de renterisico's uit hoofde van renteherziening en herfinanciering niet hoger zijn dan 20% van de totale lasten op de begroting. Voor 2025 bedraagt deze 20% van € 497 mln. is een bedrag van € 99 mln. De gemeente Alkmaar heeft geen leningen meer waarbij sprake is van renteherziening. Zoals in de grafiek te zien is, loopt in het jaar 2026 een fixe leningen van € 10 mln af (aflossing aan het einde van de termijn). Verder is er structureel ruim voldoende ruimte ten opzichte van de renterisiconorm.

Er is genoeg ruimte in alle jaren voor leningen met gelijke aflossingen of annuïtaire geldleningen.

De onderstaande tabel geeft het verwachte verloop van de renterisiconorm weer voor de jaren 2025 tot en met 2028. Bedragen x € 1.000,-.

Jaartal	2025	2026	2027	2028
Begrote kosten (resultaat voor bestemming)				
Totale kosten blz.6 begroting 2025	496.745	489.956	484.407	481.331
renterisiconorm percentage van het begrotingstotaal: 20%	99.349	97.991	96.881	96.266
renterisico	21.417	31.417	21.417	21.417
ruimte / overschot (- = tekort)	77.932	66.574	75.464	74.849

3.5 Schatkistbankieren

De Regeling schatkistbankieren decentrale overheden verplicht gemeenten eventuele overschotten in liquide middelen die uitkomen boven een grensbedrag, te storten op een speciale rekening van het Ministerie van Financiën. Dit gebeurt via het dagelijks afkomen van saldi van bankrekeningen. Als het totale tegoed in rekening-courant bij de BNG hoger is dan het bovengenoemd grensbedrag van nu € 0,5 mln, dan zorgt de BNG er voor dat het meerdere automatisch wordt gestald op een speciale rekening van het Ministerie van Financiën.

3.6 Rentervisie

Zie inleiding

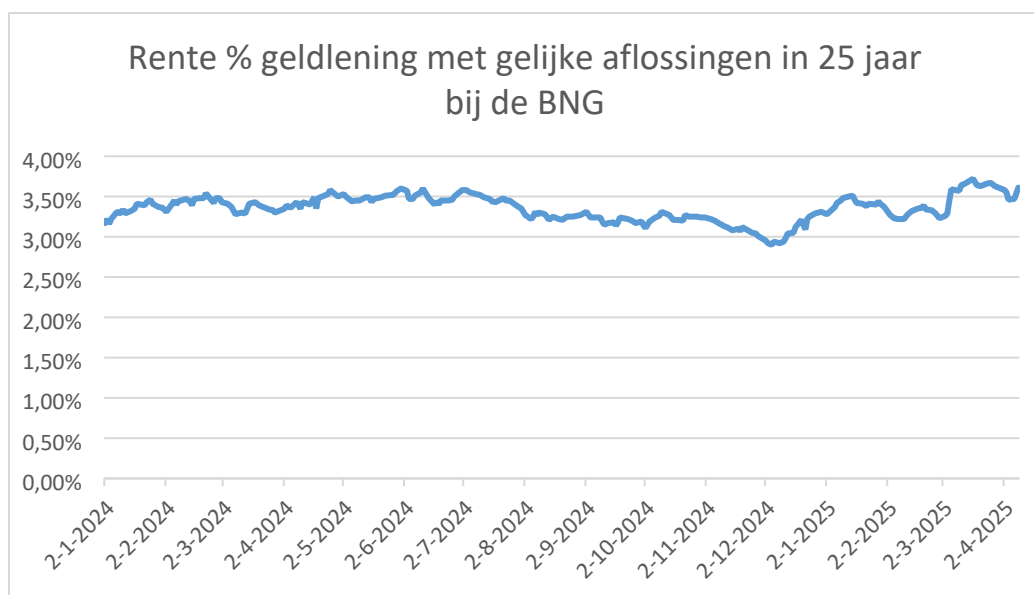
Een belangrijke factor bij de uitvoering van het treasury beleid is het (verwachte) verloop van de kapitaalmarktrente. In 2024 is een daling van de rente ingezet. De visie ten aanzien van de rente ontwikkeling is medebepalend voor het te volgen financieringsbeleid.

Voor de rentervisie voor 2025 wordt vooral uitgegaan van de visie van de Europese Centrale Bank (12 december 2024).

“Het desinflatieproces ligt goed op schema. De medewerkers voorzien dat de inflatie uitkomt op gemiddeld 2,4% in 2024, 2,1% in 2025, 1,9% in 2026 en 2,1% in 2027, wanneer het uitgebreide emissiehandelssysteem van de EU in werking treedt.

De rentebesluiten van de Raad zullen in het bijzonder gebaseerd zijn op zijn beoordeling van de inflatievooruitzichten in het licht van de binnenkomende economische en financiële gegevens, de dynamiek van de onderliggende inflatie en de kracht van de monetairbeleidstransmissie. De Raad van Bestuur legt zich niet bij voorbaat vast op een bepaald rentetraject.”

Grafiek ontwikkeling indicatieve tarieven voor een geldlening van de BNG met gelijke aflossing vanaf 1 januari 2024 tot en met 9 april 2025.

3.7 Renteschema (renteresultaat) art. 13 BBV

a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering		€ 4.918.341
b.	De externe rentebaten (idem)		-/- € 409.972
	Saldo rentelasten en rentebaten		€ 4.508.369
c.1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden toegerekend	-/-	€ 222.474
c.2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend		
c.3	De rentebaait van door verstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend		
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		€ 4.286.095
d.1	Rente over eigen vermogen*		€ 448.330
d.2	Rente over voorzieningen**		€ 189.058
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		€ 4.923.483
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/-	€ 5.243.946
f.	Rentesresultaat op het taakveld treasury	voordelig	€ 320.463

* Dit betreft uitsluitend de reserve afkoopsommen erfpachtterreinen en de bruto-activeringsreserves

** Dit betreft uitsluitend de voorziening afkoopsommen begrafenisrechten en de voorziening APPA

4 Financiering

4.1 Beleid en renteomslagpercentage

De gemeente hanteert een systeem van integrale financiering. In dit systeem bestaat geen direct verband tussen een bepaalde investering en het aantrekken van financieringsmiddelen. Overeenkomstig de BBV-Notitie rente 2023, wordt de aanbeveling van de commissie BBV gevolgd om geen (fictieve) rente meer te berekenen over het eigen vermogen. Alle rentebaten en rentelasten worden aan de taakvelden / programma's toegerekend op basis van de boekwaarde van de activa per 1 januari 2025 tegen een zogenoemd renteomslagpercentage. Voorgeschreven is dat als de werkelijke rentelasten die aan de taakvelden moet worden toegerekend meer dan 25% afwijken van de voor gecalculerde renteomslag er verplicht correctie aan de taakvelden moet plaats vinden (nacalculatie). Het renteomslagpercentage conform de begroting 2025 bedraagt 1,0%.

4.2 Verwachte transacties

Met onze huisbank de Bank Nederlandse Gemeenten is een overeenkomst Financiële Dienstverlening waarin is geregeld dat wij een Kredietlimiet in rekening courant hebben van € 0,00.

In de voornoemde overeenkomst met de BNG is tevens geregeld dat over een schuldsaldo het rentepercentage geldt van het 1 maands Euribor tarief vermeerderd met een 0,15 % Spread.

Voor de korte termijn financiering wordt echter gebruik gemaakt van goedkopere kasgeldleningen en wordt geen gebruik gemaakt van (duur) daggeld in rekening courant met de BNG. Gestuurd wordt op een klein tegoed concernsaldo bij de BNG.

4.3 Wet Houdbare Overheidsfinanciën

De Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet Hof) regelt het maximale verschil tussen inkomsten en uitgaven van decentrale overheden, het zogenaamde EMU-saldo. Het aandeel van de decentrale overheden in het EMU-saldo is macro genormeerd (voor alle decentrale overheden samen). De rijksoverheid maakt daarover afspraken met het IPO, de VNG en de UvW.

In de begroting 2025 is het EMU-saldo berekend op -€ 31,4 mln.

5. Kredietrisicobeheer

Kredietrisico op verstrekte of gegarandeerde gelden

Kredietrisicobeheersing richt zich op de kredietwaardigheid (en dus het risicoprofiel) op de door de gemeente zelf verstrekte of door de gemeente gegarandeerde geldleningen.

Er is een onderverdeling te maken in drie categorieën:

- A. Door de gemeente zelf verstrekte geldleningen of garanties
- B. Door derden gegarandeerde geldleningen waarbij de gemeente fungeert als achterwacht
- C. Risico door deelname van de gemeente in Gemeenschappelijke Regelingen (GR)

A. Door de gemeente zelf rechtstreeks te verstrekken geldleningen of garanties

In 2020 heeft het college het Treasurystatuut 2021 vastgesteld waarin de kaders voor het treasury beleid zijn weergegeven. De verstrekking van geldleningen en garanties in het jaar 2025 wordt op de eerste plaats bepaald door dit kader.

Er lopen garanties voor o.a. NWZ (40 miljoen) en AZ (10 miljoen).

B. Door derden gegarandeerde geldleningen waarbij de gemeente fungeert als achterwacht

Het gaat hier om:

- Woningcorporaties met garantie Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)
- Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW); dit zijn de NHG-hypotheeken
- Hypotheekfonds Overheidspersoneel (HVO)

De gemeente heeft weinig invloed op de omvang van deze leningen in het jaar 2025, tenzij op den duur contracten met de desbetreffende waarborgfondsen zouden worden aangepast.

C. Risico door deelname van de gemeente in Gemeenschappelijke Regelingen (GR)

De gemeente participeert in diverse gemeenschappelijke regelingen (GR). Indien zo'n GR een lening aangaat, dan staat, op basis van artikel 28 van de GR, ook de gemeente Alkmaar mede garant voor deze leningen. De gemeente Alkmaar participeert in de volgende GR: Zaffier, Regionaal Historisch Centrum Alkmaar, Veiligheidsregio Noord-Holland Noord, Recreatiegebied Alkmaarder- en

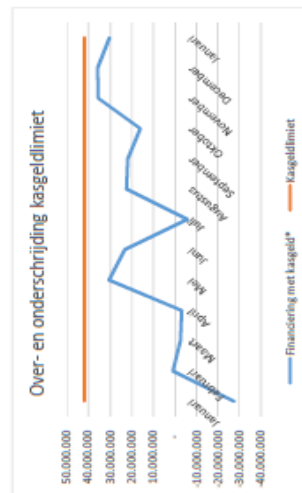
Uitgeestermeer, Recreatiegebied Geestmerambacht, GGD Hollands Noorden, Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord, Cocensus en de Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar e.o. (VVI, mede-eigenaar van de HVC).

Het grootste bedrag waarvoor de gemeente Alkmaar garant staat betreft laatstgenoemde Huisvuilcentrale (circa 30 miljoen)

Bijlage 1a liquiditeitsprognose 2025 per maand

CASH IN EN CASH OUT begroting 2025
Liquiditeitsplanning 2025

	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December	Controle totaal
Financieringsstromen 1 jaar en langer													
Uitgaande betalingen, uit de betaalstaat langlopende leningen aflossing	0	-1.820.000	-4.200.000	-4.946.867	0	-5.633.333	-333.333	-1.300.000	0	-2.753.333	0	-400.000	-21.416.867
Uitgaande betalingen, uit de betaalstaat langlopende leningen rente	0	-327.111	-615.185	-1.069.073	0	-806.248	-114.400	-587.100	0	-608.083	0	-80.080	-4.437.890
Operationele stromen													
Uitgaande betalingen producten exclusief greven etc	-22.870.433	-22.870.433	-22.870.433	-22.870.433	-22.870.433	-22.870.433	-22.870.433	-22.870.433	-22.870.433	-22.870.433	-22.870.433	-22.870.433	-274.445.188
Personeelskosten eigen personeel	-5.428.439	-5.428.439	-5.428.439	-5.428.439	-5.428.439	-5.428.439	-5.428.439	-5.428.439	-5.428.439	-5.428.439	-5.428.439	-8.142.668	-67.855.494
Voorschotbetalingen Zaffier grote geldstroom	-12.352.326	-12.352.326	-12.352.326	-12.352.326	-12.352.326	-12.352.326	-12.352.326	-12.352.326	-12.352.326	-12.352.326	-12.352.326	-12.352.326	-94.409.305
Voorschotbetalingen Zaffier kleine geldstroom	-944.425	-944.425	-944.425	-944.425	-944.425	-944.425	-944.425	-944.425	-944.425	-944.425	-944.425	-944.425	-944.425
Voorschotbetalingen Stadswerk NV	-8.612.832	-8.612.832	-8.612.832	-8.612.832	-8.612.832	-8.612.832	-8.612.832	-8.612.832	-8.612.832	-8.612.832	-8.612.832	-8.612.832	-86.128.320
Voorschotbetalingen de Vest en Veiligheidsregio	-3.978.144	-3.978.144	-3.978.144	-3.978.144	-3.978.144	-3.978.144	-3.978.144	-3.978.144	-3.978.144	-3.978.144	-3.978.144	-3.978.144	-39.781.440
Uitgaande betalingen product grondexploitatie	-351.724	-351.724	-351.724	-351.724	-351.724	-351.724	-351.724	-351.724	-351.724	-351.724	-351.724	-351.724	-3.517.240
Ontvangsten producten exclusief greven	10.721.705	10.721.705	10.721.705	10.721.705	10.721.705	10.721.705	10.721.705	10.721.705	10.721.705	10.721.705	10.721.705	10.721.705	128.660.461
Personeelskosten eigen personeel	304.349	304.349	304.349	304.349	304.349	304.349	304.349	304.349	304.349	304.349	304.349	304.349	3.652.182
Gemeentefondsruiling	26.397.207	26.397.207	26.397.207	26.397.207	26.397.207	26.397.207	26.397.207	26.397.207	26.397.207	26.397.207	26.397.207	26.397.207	302.468.000
Ontvangsten product grondexploitatie	406.602	406.602	406.602	406.602	406.602	406.602	406.602	406.602	406.602	406.602	406.602	406.602	4.879.222
Ontvangsten Haltewerk grote geldstroom	3.169.600	3.169.600	3.169.600	3.169.600	3.169.600	3.169.600	3.169.600	3.169.600	3.169.600	3.169.600	3.169.600	3.169.600	38.620.000
Regio bijdrage													1.073.036
BTW betaling en ontvangst	-2.483.333	-2.483.333	-2.483.333	-2.483.333	-2.483.333	-2.483.333	-2.483.333	-2.483.333	-2.483.333	-2.483.333	-2.483.333	-2.483.333	0
Investeringsstromen													
Investerings (jaarschijf) 2025	-3.225.850	-3.225.850	-3.225.850	-3.225.850	-3.225.850	-3.225.850	-3.225.850	-3.225.850	-3.225.850	-3.225.850	-3.225.850	-3.225.850	-38.710.200
Investerings jaarschijf 2025 Stadswerk	-3.725.400	-3.725.400	-3.725.400	-3.725.400	-3.725.400	-3.725.400	-3.725.400	-3.725.400	-3.725.400	-3.725.400	-3.725.400	-3.725.400	-44.901.600
Opvang asielzoekers (in oktober 2024 is 11 mln ontvangen)	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000	0
Regio deel (in december 16,5 mln ontvangen)													0
Financieringstekort	-29.653.816	3.492.573	824.499	-33.855.130	7.224.464	29.000.103	-28.257.124	752.594	5.639.684	-19.400.817	-360.316	5.719.333	-57.873.944
Overschrijding kasgeldlimiet													
Financiering met kasgeld*	-27.500.000	1.153.816	-2.338.757	-3.163.256	30.691.874	23.467.390	-5.329.712	22.724.412	21.971.828	16.332.144	35.732.961	36.093.278	30.373.944
Kasgeldlimiet	42.223.325	42.223.325	42.223.326	42.223.327	42.223.328	42.223.329	42.223.330	42.223.331	42.223.332	42.223.333	42.223.334	42.223.335	42.223.336
Onder schrijding van de kasgeldlimiet	66.723.325	41.069.509	44.562.083	46.386.583	11.531.454	18.755.839	47.756.042	19.498.919	20.251.504	25.891.188	6.490.373	6.130.057	11.949.362

Totaal van de lasten van de producten 2025 of de Programmabegroting 2025-2028 blz 8
 Berekening kasgeldlimiet 2025: 464.195.000 * 8,50% = 42.223.325

Toelichting:
 * Financiering met kasgeld:
 Dit is de stand op de 1e van de maand.
 Berekening is stand te van de maand + financieringstekort die maand = stand te van de volgende maand
 Op 1 januari zat er 27,5 miljoen in de schatkist
 Hoewelheid kasgeld is het totaal van de aangekomen kasgeldlening minus wat er bij de schatkist staat en het consensaldo bij de BNG

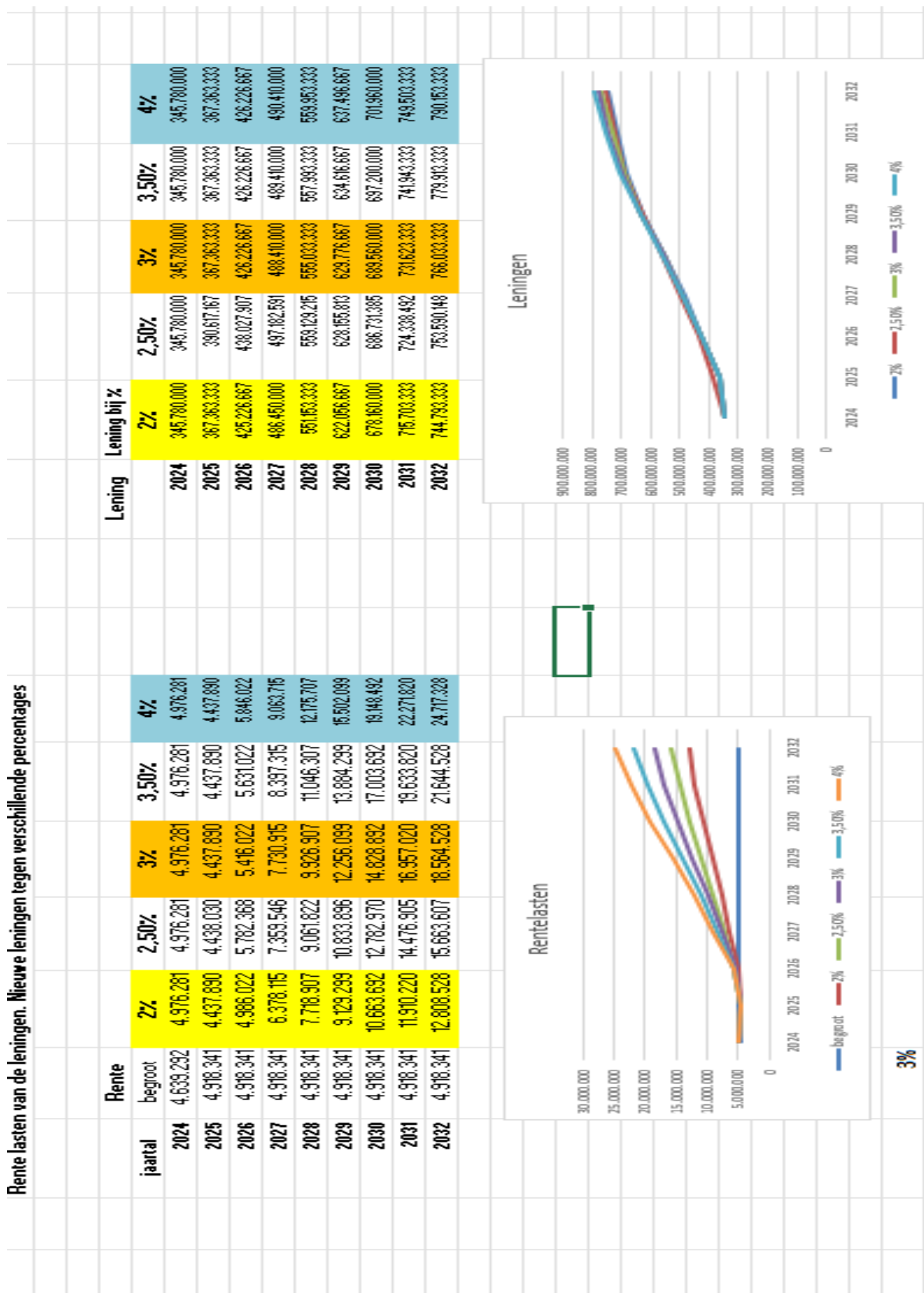
Bijlage 1b: liquiditeit verwacht per jaar 2025-2032

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
CASH IN EN CASH OUT mjb 2024-2032									
Liquiditeitsplanning									
Financieringsstromen 1 jaar en langer									
Jitgaande betalingen, uit de betaalstaat langlopende leningen aflossing	2.608.333	-21.416.667	-31.416.667	-26.736.667	-29.816.667	-33.176.667	-37.376.667	-40.456.667	-39.550.000
Jitgaande betalingen, uit de betaalstaat langlopende leningen rente	-4.976.281	-4.437.890	-4.126.022	-7.057.515	-8.537.507	-10.115.499	-12.384.492	-14.354.620	-15.314.728
Operationele stromen									
Jitgaande betalingen producten exclusief grexen etc	-366.929.952	-394.184.321	-386.605.459	-380.597.463	-377.439.062	-379.235.870	-379.235.870	-379.235.870	-379.235.870
Personeelskosten eigen personeel	-64.003.025	-67.855.484	-68.290.447	-67.780.346	-67.780.346	-67.780.346	-67.780.346	-67.780.346	-67.780.346
Jitgaande betalingen product grondexploitaties	-6.324.533	-4.220.683	-3.348.603	-3.487.214	-2.695.212	-2.695.212	-2.695.212	-2.695.212	-2.695.212
Ontvangsten producten exclusief grexen	162.008.641	169.353.497	165.380.103	160.690.332	158.442.475	158.442.475	158.442.475	158.442.475	158.442.475
Personeelskosten eigen personeel	3.220.913	3.652.182	3.652.182	3.652.182	3.652.182	3.652.182	3.652.182	3.652.182	3.652.182
Semeentefondsuitkering	276.526.000	302.468.000	290.853.000	290.526.000	291.640.000	291.640.000	291.640.000	291.640.000	291.640.000
Het "ravijn" niet meenemen	0	0	0	7.000.000	14.000.000	14.000.000	14.000.000	14.000.000	14.000.000
Ontvangsten product grondexploitaties	9.022.070	4.879.222	6.296.626	6.144.780	5.135.570	5.135.570	5.135.570	5.135.570	5.135.570
Regionaal		7.500.000	-7.500.000	-6.000.000	-6.000.000	-4.500.000			
Investeringsstromen									
Investerings	-32.802.000	-53.611.800	-54.194.800	-53.662.200	-65.039.600	-90.545.400	-80.808.800	-37.659.000	-28.395.347
Financieringstekort	-21.649.834	-57.873.944	-89.299.888	-77.306.110	-84.438.167	-115.178.768	-107.411.160	-69.311.489	-60.101.277
									-682.570.637
Overschrijving kasgeldlimiet:									
Saldo liquide middelen(BNG en Schatkisbankieren)	-27.500.000	30.373.944	-13.000.000	-13.000.000	-13.000.000	-13.000.000	-13.000.000	-13.000.000	-13.000.000
Kasgeldlimiet	39.456.915	42.223.325	42.223.325	42.223.325	42.223.325	42.223.325	42.223.325	42.223.325	42.223.325
Onder schrijving van de kasgeldlimiet na aantrekken langlopende leningen	66.996.915	11.849.381	55.223.325	55.223.325	55.223.325	55.223.325	55.223.325	55.223.325	55.223.325
Aan te trekken langlopende leningen	0	0	133.000.000	77.000.000	84.000.000	115.000.000	107.000.000	69.000.000	64.000.000
			132.673.832	77.306.110	84.438.167	116.178.768	107.411.160	69.311.489	60.101.277

Bijlage 2: renteomslag verwachting 2026-2032 o.b.v van een gemiddelde rente van 2.5%

Rentelasten na verwerking van de MIP en de MIB			in te vullen variabelen							
Uitgangspunten in te vullen:			Verwacht 2025	Verwacht 2026	Verwacht 2027	Verwacht 2028	Verwacht 2029	Verwacht 2030	Verwacht 2031	Verwacht 2032
Rente op de nieuwe leningen	(zie tabblad leningen)		2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%
Renteomslag	(zie tabblad renteresultaat)		1,0%	1,0%	1,5%	1,5%	2,0%	2,0%	2,5%	2,5%

Bijlage 3: omvang van de leningportefeuille, rentekosten bij verschillende percentages in de periode 2024-2032

Bijlage 4: Balans 2025 -2028

van 24 september 2024

II.2.7 Geprognosticeerde balans 2025-2028

Bedragen x € 1.000.000

Activa	Ultimo	Ultimo	Ultimo	Ultimo
	2025	2026	2027	2028
(Im)materiële vaste activa	512,3	548,2	570,3	596,7
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen	1,8	1,6	1,4	1,2
Financiële vaste activa: Leningen	11,7	10,8	10,0	10,8
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar	3,5	3,2	3,5	3,2
Totaal Vaste Activa	529,3	563,8	585,2	612,0
Voorraden: Onderhanden werk & Overige grond- en hulpstoffen	24,2	22,8	21,9	20,8
Voorraden: Gereed product en handelsgoederen & vooruitbetalingen	6,7	10,1	8,4	10,1
Uitzettingen <1 jaar	61,6	70,4	74,8	66,0
Liquide middelen	0,6	0,8	0,7	0,9
Overlopende activa	17,1	18,2	15,9	16,5
Totaal Vlottende Activa	110,2	122,3	121,8	114,4
Totaal Activa	639,5	686,1	707,0	726,3
Passiva				
Eigen vermogen	133,3	111,5	90,2	69,8
Voorzieningen	18,1	19,6	21,6	23,7
Vaste schuld	396,8	467,3	499,3	533,2
Totaal Vaste Passiva	548,2	598,4	611,2	626,8
Vlottende schuld	25,1	26,6	29,5	28,1
Overlopende passiva	66,3	61,1	66,3	71,5
Totaal Vlottende Passiva	91,4	87,7	95,8	99,5
Totaal Passiva	639,5	686,1	707,0	726,3

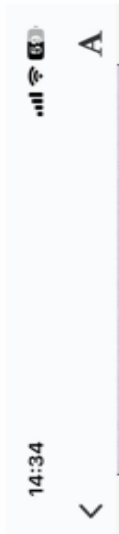
Concept d.d. 24 september 2024

4. Kengetallen financiële positie

Gemeenten zijn verplicht een aantal kengetallen op te nemen in de paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing voor de beoordeling van de financiële positie. Om de invloed van het Ravijn zichtbaar te maken zijn hier de kengetallen inclusief en exclusief de effecten van het Ravijn opgenomen. In deel van de begroting A van de begroting is aangegeven wat dit betekent op de lange termijn en onderstreept dat het opnieuw in evenwicht brengen van het begrotingsevenwicht de komende twee jaar noodzakelijk is. Bij de cijfers "inclusief het Ravijn" wordt het Ravijn begrotingstechnisch niet opgelost. Bij de cijfers "exclusief het ravijn" is in volgende jaren wel een bereikt.

Overzicht financiële kengetallen

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026		Begroting 2027		Begroting 2028		Norm
				Incl. ravijn	Excl. ravijn	Incl. ravijn	Excl. ravijn	Incl. ravijn	Excl. ravijn	
Netto schuldquote	71,1%	84,9%	84,6%	99,4%	93,6%	108,8%	99,7%	119,2%	106,8%	< 100% is voldoende > 130% is onvoldoende
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	67,9%	81,7%	81,4%	96,4%	90,7%	105,8%	96,9%	116,1%	103,9%	Geen VNG norm
De solvabiliteitsratio:	26,4%	21,3%	20,8%	16,3%	18,3%	12,8%	16,7%	9,6%	15,4%	> 30% is voldoende < 20% is onvoldoende
Algemene Reserve ratio	10,2%	8,0%	8,1%	5,6%	7,6%	3,3%	7,2%	1,1%	6,9%	> 5% is voldoende
Kengetal grondexploitatie	4,8%	4,9%	5,0%	4,9%	4,9%	4,7%	4,6%	4,5%	4,4%	Geen VNG norm
Structurele exploitatieruimte	1,0%	0,4%	0,0%	-2,6%	0,4%	-3,3%	-0,3%	-3,3%	-0,3%	Structurele baten en lasten zijn in evenwicht
Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden	79,3%	84,0%	NNB	NNB	NNB	NNB	NNB	NNB	NNB	Geen norm - Ranglijst Coelo

De vraag is volgens veel bankwatchers niet óf de ECB de rente volgend jaar in stapjes verder zal verlagen, maar tot hoever die daarin in de loop van het jaar zal gaan. Een niveau van 2% of iets daarboven wordt gezien als een niveau dat waarschijnlijk neutraal uitpakt voor de economie. Daarbij wordt de economische groei niet gestimuleerd maar ook niet geremd en ook de inflatie niet verder afgeknepen.

Sommige economen houden er rekening mee dat de ECB-rente eind volgend jaar onder dat neutrale niveau zal uitkomen op 1,75%, om de economie wel een extra zetje te geven. Dat de rente richting de 0% of zelfs daaronder zakt, in de jaren voor 2022, wordt niet verwacht.

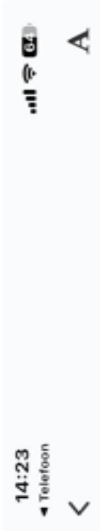
Forse rentestap in Zwitserland

Ook de Zwitserse centrale bank heeft donderdag haar rentetarief omlaag gebracht. De rente in het Alpenland ging met een groter dan verwachte stap van 0,5 procentpunt naar 0,5%. Dat is de grootste renteverlaging van de Swiss National Bank (SNB) in bijna tien jaar.

BEKIJK OOK

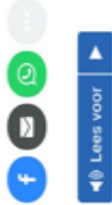
Column: wat zou Paul Volcker van spicy chickens wings gedekte financiële producten vinden?

De centrale bank wil daarmee de verwachte renteverlagingen van andere centrale banken voorblijven om de stijging van de Zwitserse

spaarder de pineut

Door REDACTIE DFT
12 dec 2024, 14:16 in FINANCIËL
Updated 1 min geleden

FRANKFURT - De Europese Centrale Bank (ECB) heeft de rente donderdag met 0,25 procentpunt verlaagd naar 3%. Dit is de vierde renteverlaging die de centrale bank uit Frankfurt dit jaar doorvoert.

Met deze rentestappen wil ECB-president Christine Lagarde de matig groeiende economie in de eurozone aanjagen. Voor consumenten wordt het daardoor goedkoper om geld te lenen voor de aankoop van bijvoorbeeld een huis of auto. Ook bedrijven profiteren van lagere rentelasten bij het doen van investeringen.

Voor spaarders en pensioenfondsen is de lagere rente juist nadelig. Zij zien het rendement op hun geld dalen.

Toelichting

Lagarde geeft donderdagmiddag een toelichting op het rentebesluit. Analisten zijn benieuwd wat de centrale bankier gaat zeggen over

Bijlage 6: Rentetarieven BNG (stand 12 maart 2025)

Interest Rate Date	10 jaar gelijk	15 jaar gelijk	20 jaar gelijk	25 jaar gelijk
12-3-2025	3,26%	3,49%	3,61%	3,66%
11-3-2025	3,25%	3,48%	3,60%	3,64%
10-3-2025	3,20%	3,42%	3,53%	3,57%
7-3-2025	3,23%	3,44%	3,54%	3,58%
6-3-2025	3,24%	3,45%	3,55%	3,59%
5-3-2025	3,07%	3,29%	3,40%	3,45%
4-3-2025	2,93%	3,14%	3,25%	3,29%
3-3-2025	2,90%	3,11%	3,21%	3,26%
28-2-2025	2,89%	3,90%	3,19%	3,23%
27-2-2025	2,94%	3,13%	3,23%	3,27%
26-2-2025	2,97%	3,16%	3,25%	3,29%
25-2-2025	2,99%	3,19%	3,30%	3,34%
24-2-2025	3,00%	3,19%	3,29%	3,33%
21-2-2025	3,01%	3,21%	3,31%	3,34%
20-2-2025	3,07%	3,26%	3,35%	3,39%
19-2-2025	3,04%	3,23%	3,33%	3,36%
18-2-2025	3,04%	3,23%	3,32%	3,36%
17-2-2025	3,04%	3,22%	3,32%	3,35%
14-2-2025	3,01%	3,19%	3,29%	3,32%
13-2-2025	2,98%	3,16%	3,25%	3,28%
12-2-2025	2,98%	3,16%	3,25%	3,28%
11-2-2025	2,93%	3,12%	3,21%	3,21%
10-2-2025	2,92%	3,11%	3,20%	3,22%
7-2-2025	2,93%	3,11%	3,19%	3,22%
6-2-2025	2,95%	3,13%	3,22%	3,24%
5-2-2025	2,93%	3,12%	3,20%	3,23%
4-2-2025	2,96%	3,15%	3,24%	3,27%
3-2-2025	2,96%	3,15%	3,25%	3,27%
31-1-2025	3,08%	3,26%	3,35%	3,37%
30-1-2025	3,12%	3,30%	3,39%	3,41%
29-1-2025	3,13%	3,30%	3,39%	3,41%
28-1-2025	3,17%	3,34%	3,42%	3,44%
27-1-2025	3,13%	3,30%	3,38%	3,40%
24-1-2025	3,14%	3,31%	3,40%	3,42%
23-1-2025	3,13%	3,31%	3,39%	3,41%
22-1-2025	3,09%	3,27%	3,35%	3,38%
21-1-2025	3,11%	3,29%	3,37%	3,40%
20-1-2025	3,12%	3,30%	3,39%	3,41%
17-1-2025	3,13%	3,31%	3,40%	3,42%
16-1-2025	3,17%	3,35%	3,44%	3,46%
15-1-2025	3,23%	3,41%	3,49%	3,51%
14-1-2025	3,20%	3,39%	3,47%	3,49%

13-1-2025	3,23%	3,40%	3,48%	3,50%
10-1-2025	3,17%	3,36%	3,45%	3,48%
9-1-2025	3,14%	3,33%	3,43%	3,45%
8-1-2025	3,13%	3,33%	3,42%	3,44%
7-1-2025	3,11%	3,30%	3,39%	3,42%
6-1-2025	3,08%	3,26%	3,35%	3,37%
3-1-2025	3,00%	3,19%	3,28%	3,30%
2-1-2025	2,97%	3,16%	3,26%	3,28%

Bijlage 7: Ontwikkeling BNG rentetarieven vanaf 2000 t/m 2025 (20 jaars lening)

